181
K.h.24
SOCIETY OF ... LONDON

DISSERTATIO MEDICA INAUGURALIS, DE AMAUROSI:

QUAM,

ANNUENTE SUMMO NUMINE,

Ex Auctoritate Reverendi admodum Viri

D. JOANNIS GOWDIE,

ACADEMIAE EDINBURGENAE PRAEFECTI;

NEC NON

Ampliſſimi SENATUS ACADEMICI *conſenſu*,

Et nobiliſſimae FACULTATIS MEDICAE *decreto*;

PRO GRADU DOCTORATUS,

SUMMISQUE IN MEDICINA HONORIBUS ET PRIVILEGIIS
RITE ET LEGITIME CONSEQUENDIS,
ERUDITORUM DISQUISITIONI SUBJICIT

ALEXANDER ROSS, HIBERNUS.

Phoebe fave, Novus ingreditur tua Templa——

TIBUL.

Ad diem 22 Aprilis, horâ locoque ſolitis.

EDINBURGI:
Apud HAMILTON, BALFOUR, et NEILL.
M,DCC,LIV.

Digitized by the Internet Archive
in 2019 with funding from
Wellcome Library

https://archive.org/details/b30784219

MEDICO PERITISSIMO

ROBERTO WHYTT,

IN ACADEMIA EDINENSI MEDICINÆ PROFESSORI,

REGALIS SOCIETATIS LONDINENSIS FRATRI,

COLLEGII REGII MEDICORUM EDINBURGENSIS SOCIO;

VIRO,

EX INGENIO VARIAQUE ERUDITIONE, PERILLUSTRI;

OB SCIENTIAM VERÆ PHILOSOPHIÆ MAXIME

CONSPICUO,

ARTISQUE MEDICÆ CULTORI EXIMIO;

SUAVISSIMA INDOLE ORNATO,

HUMANISSIMISQUE MORIBUS SPECTABILI;

PRÆCEPTORI SUO SIBIQUE PLURIMUM COLENDO;

OB INSIGNEM ERGA SE VOLUNTATEM,

HANC DISSERTATIONEM,

ANIMI GRATI SUMMÆQUE OBSERVANTIÆ

MONIMENTUM, PONIT:

NEC NON

JOANNI ROSS,

PATRI SUO BENIGNISSIMO,

CHARISSIMO,

SUMMA, QUAM DEBET, REVERENTIA,

DAT, DICAT

ALEXANDER ROSS.

DISSERTATIO MEDICA INAUGURALIS,

DE

AMAUROSI.

QUUM corporis humani fabricam contemplamur, ſitumque et uſum partium diverſarum e quibus conflatum eſt, undique elucet ſapientia Conditoris ejus Summi. Ex omnibus vero organis quae compagen humanam exaedificant, inſtrumentum viſûs mihi videtur nulli ſecundum vel pulchritudine vel uſu. Si oculum in loco eminenti ceu ſpeculatorem ſitum reſpiciamus, et in antro ex diverſis oſſibus formato, ut ab injuriis externis quantumcunque muniatur; ſi Concinnum partium mechaniſmum quibus motus perficit accurate

 perpendamus,

perpendamus, ut objecta in luce nimis vividâ vel languidâ ſita, vel diverſis intervallis poſita, ritè et diſtinctè videre queat: veritas ſententiae, a principe philoſophorum enunciatae, clare nobis patebit. "Ut oculus non "ſine ſcientia optices fuerit conſtructus *."

Talis vero eſt ſors humana, ut partes diverſae, quae microcoſmon conſtituunt, variis morbis obnoxiae ſint; hinc oculus, quum organum ſit tam complexum, quamplurimis morbis graviſſimis urgetur: quorum unum et ſanè haud leviſſimum, *Amauroſin* ſcilicet, hujus diſſertatiunculae ſubjectum ſelegi. Sed ut indoles hujus morbi rectius indagetur, deſcriptionem oculi talem praemittere oportet, qualis huic propoſito inſerviat, et quaedam in genere de viſu praefari.

Oculus tribus tunicis conſtat, et totidem humores vulgo continere habetur. Tunica ſclerotica, quae prima vocatur, toti oculo obducitur,

* Newtoni Optice, a Clarke edita. q. 28.

ducitur, et in duas partes dividitur, cujus poſterior, quae cornea opaca nominatur *, dura, membranacea et craſſa eſt; ſenſim vero gracileſcit, et anterius pellucida et tenuis devenit, magiſque prominens; quae pars cornea lucida vocatur. Tunica ſecunda choroides dicta, primae arctè adhaereſcit, atroque pigmento tegitur, uſque ad corneae utriuſque concurſum, e quo introrſum recedens uveam efficit, cujus ſuperficiei internae nigrum etiam pigmentum obducitur; in uveae medio, foramen adeſt quae pupilla vocatur, et binis muſculis inſtruitur, quorum unus coarctandae, alter relaxandae pupillae, in luce nimis forti vel languida, inſervit.

Tunica ultima retina vocatur; mollis, tenera et alba eſt, et pro nervi optici ſubſtantiae medullaris expanſione habetur. Pergit a nervi optici inſertione uſque ad circulum album, et quamplurimis arteriolis irrigatur, quae a ramo carotidis internae

* Winslow *Expoſition anat. ſect. Xme.* No 212.

internae oculum in medio nervi optici intrante derivantur. Haec objectorum picturas excipit.

Primus, inter humores, aqueus dictus; tenuis et pellucidus eſt, et eandem ferè denſitatem ac aqua habet. Secundus, vitreus nominatur; viſcidus et aquâ denſior eſt, albumini ovi recens depoſiti haud abſimilis. In ejus parte anteriori ſub pupilla foſſulam habet pro lente chryſtallina, quae male pro humore habetur *. Hoc corpus figuram lenticularem habet, et pars ejus poſterior majorem convexitatem quàm anterior. Hi duo humores capſulas proprias habent. Hujus lentis ambitui plurimae fibrae muſculares inſeruntur, e circulo albo tendentes, antrorſum convexae, et humori vitreo incumbentes. Proceſſus ciliares vocantur, pulcherrimoque mechaniſmo oculum diverſis diſtantiis accommodant.

Nervi optici a thalamis orti extrorſum prodeunt, dein appropinquant et ſub infundibulo

* Boerhaavi inſt. medicae. 527.

dibulo uniuntur; poſtea ſecedunt et per foramina ſphenoidalia (tunicam firmam nacti) e cranio egrediuntur, bulbumque oculi in eadem linea cum axi optico, propiores vero naſo, ſubeunt. Arteriam antea dictam, quae per retinam diſpergitur, comitem habent.

Ex oculi deſcriptione ita praemiſſâ, viſionis modus facilè intelligitur. Notare ſolum oportet, quod radii lucis ab omni puncto corporis viſibilis manant, Emiſſione vel Reflexione; et, quando ex uno medio in aliud incidunt, diverſas mutationes patiuntur: vel enim a perpendiculo vel ad perpendiculum refringuntur, prout denſitas et ſuperficies ultimi medii ſeſe habeant. Si medii ſuperficies convexa ſit, majori vi refringente pollet. Haec facilè innoteſcent cuivis in arte viſoria vel leviter imbuto.

His poſitis, intelligere valeamus, radios lucis a puncto viſibili manantes et divergen-

tes,

tes, ad corneam lucidam appulſos, refractionem ad perpendiculum pati, ſicque per humorem aqueum pergere; poſtea per pupillae foramen ire in lentis ſuperficiem, quae eos magis convergentes reddit; hincque per vitreum, qui plus etiam * colligit, et in puncto, ad retinam allapſos, unire, ibique id unum punctum ſcitè et exactè pingere, unde manabant hi radii, cogit. Hoc modo, in oculi fundo recte ſub pupilla tot puncta pinguntur, quot fuerunt in imagine conſpicua, et eundem locum et ſitum ipſorum reſpectu tenentia, unde ſimilis objecto in retina fingitur pictura, quae menti excitat ideam rei viſae.

Radii qui oculum tanta obliquitate introëunt, ut in uveam cadant, inde reflexi ex oculo excidunt. Si vero in vitreum illabantur, vel inter uveam et corpus vitreum, in atro pigmento ſuffocantur, ne diſtinctionem viſûs turbarent.

Ex

* Rowning's optic. propoſ. xv. chap. 3.

Ex viſu ſic breviter tradito ratio habetur, Cur Myopes vitro cavo juventur, ſive hic defectus a cornea nimis prominenti, oculo nimis longo, vel lentis vitio oriatur; cur Senibus duplici modo auxilium praebeant vitra convexa; cur oculis piſcium nullus humor aqueus, et quamobrem lens figuram ſphaericam habeat; cur, poſt diſceſſum ex loco fortiter illuminato in alium minus illuſtratum, objecta obſcurè videantur; cur nervus opticus oculum obliqué ingrediatur. Ex dictis etiam ratio ἡμεραλώπιας et νυκταλωπίας patet.

Haec neceſſaria praemittenda inveni, ut morbi indoles, de quo jam agendum eſt, melius intelligatur. Morbus, *Gutta ſerena* a ſcriptoribus inconditis dicta, Graecis vero *Amauroſis*, id eſt, obſuſcatio, apud auctores deſcribitur, "Viſûs abolitio nullo in "oculis vitio apparenti, idque repente*." Secundum igitur deſcriptionem jam traditam, morbus

* Plempii opthalmograph. ſect. xxx.

morbus *Amauroſis* hoc ſibi peculiare habet, quod nullo ſigno comitetur: notandum autem eſt, in hoc morbo ſemper ferè dilatari pupillam, ut in Syncope, Apoplexia et in Articulo mortis; retina enim jam inſenſilis reddita, a radiis lucis laedi nequit; principium igitur ſentiens minimè urgetur (quod aliter fieret, ſi retina percipiendi vim retineret) fibras pupillam coarctantes in actum ducere; fibrae ergo quae pupillam laxant, et majori vi inſita gaudent quàm orbiculares, ſeſe facultate naturali contrahunt, et pupilla ſic ampliatur.

Hic morbus raro ſubito invadit niſi aegras hyſtericas, vel morbis inflammatoriis laborantes. Ingreſſus ejus eſt fere ſemper regularis, et ad faſtigium gradatim attingit.

Quoniam vero diximus pupillam patulam *Amauroſin* comitari, caute obſervandum eſt, quod pupillae dilatatio Cataractam etiam comitetur; in luce autem forti variatur

ejus

ejus amplitudo, ob retinam illaeſam: licet enim in hoc morbo lens ſpiſſior et durior deveniat, radii tamen lucis per eam tranſire queunt, unde in luce vividâ retina validè afficiatur, et pupilla, ut antea dictum, minor reddatur. Cautè igitur inter hos morbos diſtinguendum eſt; diverſam enim methodum medendi requirunt. In oculo ſano pupilla lucida-nigra apparet, uſque ad annum 30; poſtea vero lens coloris flavi devenit*, qui aetate creſcit, et conſiſtentia ejus etiam diverſis periodis vitae variatur. Ad aetatem enim uſque annorum 20, mollis eſt; dein gradatim indureſcit, praecipue in medio ejus. Haec mutatio in lentis conſiſtentia forſan humoris aquei (qui ut aetas ſenilis appropinquat copiâ minuitur) in parte vicem ſupplet, ſicque viſus perfectus diutius ſervatur. Hanc conjecturam confirmat durities, ejus circa medium praecipuè accidens; radii enim lucis qui per partes lentis extremas tranſeunt, majorem

* Winslow Expoſ. Anat. ſect. x. 234.

refractionem patiuntur quam qui per medium eunt: durities igitur, in medio praecipuè aucta, optimè inſervit radiis lucis in puncto citò uniendis.—Haec vero obiter.—Ut cognoſcatur autem an pupillae amplificatio Amauroſi vel Cataractae debeatur, obvertatur oculus (alter autem, modo ſanus ſit, occludatur, ne, per ſympathiam oculi laeſi, uvea motus ejus comitetur) luci ſplendenti, vel ſoli. Si retina benè ſe habeat, pupilla cito minor deveniet: animus enim vim nervoſam in fibras pupillam coarctantes ſtatim determinat, ut lux nimis fortis excludatur, et ſenſatio ingrata inde evitetur. Experimentum modo dictum, ante depreſſionem Cataractae inſtituendam, cautè obſervandum. In Cataracta etiam pupilla diverſos colores habet, album, coeruleum, viridem, fuſcum, &c. ut cuivis in oculum inſpicienti patebit. Hocque ſignum certiſſimum. His notatis, horum morborum differentiae Practico facilè innoteſcent.

AMAU-

Amaurosis, ſeu *Gutta ſerena*, a cauſis multis diverſis, vel extra vel intra cranium haerentibus, oriri poteſt. Oportet igitur ut hujus morbi varias cauſas, quantumcunque fieri poteſt, accuratè inveſtigemus; quae forſan ſatis clarè patebunt, ſi morbum in duas ſpecies, inſanabilem viz. et ſanabilem, dividamus. Cauſas inexpugnabiles, quae originem praebent primae ſpeciei, tantum memorare placet; quoniam, hiſce immorari, nulli utilitati inſerviret: tales ſunt, cerebri exeſio, tumor durus thalamos nervorum opticorum comprimens, nervus opticus calloſus redditus, cerebri abſceſſus, corruptio, extenuatio, tum ſteatoma; omnia quae vim nervoſam abolendo, liberum commercium inter retinam (quae ſano ſtatu picturas objectorum excipit) et ſenſorium inhibere queunt. Quando *Amauroſis* a quavis inter cauſas modo memoratas originem ducit, facilè innoteſcit, eam capere medelam non poſſe. Quale enim medicamentum vel medicamentorum aggregatum, cerebri exe-

ſioni

ſioni reparandae ſufficit? Quid ars medica valet contra tumorem durum nervos opticos prementem? Sicque de caeteris loqui liceat.

Ordo nunc requirit, ut ſigna oſtendamus, quibus Practicus intelligere queat, an morbus ex ulla inter cauſas jam dictas progrediatur. Hoc vero cognitu difficillimum, et ultra mentis humanae aciei limites forſan poſitum. Si caput doleat, memoria vacillet, hebetudo adſit, et mentis vires labefactatae videantur; ſuſpicari licet cerebrum praeter ſolitum affici. Omnibus enim notum eſt, facultatum animi rectam exercitationem a ſtatu integro hujus organi nobilis maximè pendere. Quum igitur nulla certa dantur ſigna, quorum ope ſpeciem primam a ſecunda in medicina facienda diſtinguere valeamus, et ne cauſa ſanabilis pro inſanabili habeatur; Medico Amauroſi obviam eundum eſt, prout ſymptomata indicent: in prognoſi autem ponendâ, unde forſan Medici ſagaci-

tas

tas ſuboleri poſſit, cautela maxima adhibenda eſt.

Species ſecunda, quae medicinae auſcultat, a variis cauſis originem ducit; et quoniam indicatio oritur a cauſa probè perpenſa, has, ordinis melioris gratiâ, ſingulatim notabimus. Satis aptè redigantur ad ſequentes, 1. A ſpaſmo nervi optici, ut hyſtericis ſaepe accidit, idque repente. 2. A colluvie ſeroſâ nervos opticos premente. 3. A nervi optici paralyſi. 4. A nimia diſtentione vaſorum quae ſuper tunica reticulari diſperguntur. Hae mihi videntur praecipuae cauſae quae originem praebere poſſint ſpeciei ſecundae; Hydrops enim, Phlyctaena, vel Oedema vaſorum retinae, ut et inflammationes, et ſimiles morbi membranarum nervum involventium, et Hydrocephali aqua caecitatem efficiens, ad aliquam ex cauſis jam memoratis reduci queant; et, prout huic vel alii accedant, medela tentanda.

Hujus

Hujus ſpeciei cauſis ſic praemiſſis, oportet ut methodum medendi unicuique accommodatam indicemus. Quando Amaurosis a prima cauſa, ſpaſmo ſcilicet nervi optici, quae Hyſtericas ſaepe invadit, oritur; medicamenta ſtimulantia, cum anti-hyſtericis conjuncta, in medelam vocanda: gummi foetida, Tinctura fuliginis, caſtorei, aſaefoetidae, ſuccini, et alia ejuſdem notae, cum ſucceſſu exhiberi poſſint. Sales volatiles, C. C. viz. vel ammoniaci cum oleo ſuccini miſti, in nares commode duci queant. Spaſmus enim, quandam partem occupans, ſtimulo parti vicinae applicato, ſaepe tollitur.

Si colluvies ſeroſa huic morbo originem praebeat, quod forte certiſſimè cognoſcatur a dolore in capite percepto, hebetudine, ſenſu in capite gravitatis, et habitu laxo; medicamenta evacuantia dicta exhibenda ſunt. Rad. jalappae, vel ejuſdem reſina, pilula ex colocynthide, extractum

Rudii,

Rudii, et ſimilia, huic propoſito optime inſerviunt. Mercurius etiam, qui ſecretiones per cutem et renes augeat, et parvam febrim excitet, eodem cum ſucceſſu, ac in Hydrope incipiente, uſurpari poſſit. Sternutamenta etiam pulchros effectus praeſtant, et commodiſſimè exhiberi poſſunt; hiſce enim totum corpus, praecipuè autem caput, concutitur et agitatur, colluvies aquoſa inde conquaſſatur, magis fluxa et tenuis redditur, hincque abſorptioni aptior et facilior devenit. Aſari folia toſta, et in pulverem trita, pro apto ſternutamento habeantur; ſpiritus etiam volatiles in nares ducantur. Diaeta ſtricta etiam inſtituenda eſt, bona, viz. victûs ratio, quae corpus moderatè alat, nec tamen humectet, et impediat ne quid praeterea morbus influat. Exercitium lene, quale in equitatione vel ruſticatione habemus, forſan haud inutile foret.

Si Amauroſis originem ducat a tertia cauſa, nervi optici paralyſi; hoc ſuadente *Mead*

cognoſcitur, pupillâ vix dilatatâ *; huic vero ſigno fides minime habenda. Rationem enim pupillae patulae, Medicus egregius non videtur rite percepiſſe. Dilatatio ejus ſemper ferè vim retinae amiſſam comitatur, ob impulſus lucis in hanc membranam vanos redditos; in hoc enim caſu nulla ſenſatio ingrata excitatur a radiis lucis in retinam impulſis, unde mens non cogitur muſculum, pupillam anguſtantem, in actum ducere, ut lux excludatur: fibrae igitur muſculi pupillae laxatoris, ob majorem vim contractilem, ſeſe retrahunt et breviores redduntur; unde pupilla ampla in Amauroſi, a nervi optici paralyſi, vaſorum retinae diſtenſione, vel ullâ aliâ cauſâ, pendente. Hic autem haud abs re erit notare, pupillam in Amauroſi aliquando licet rariſſimè arctam reperiri. In recens mortuis, *Winſlous* obſervavit pupillam anguſtam devenire; hocque phaenomenon, Profeſſor celebris, et de re-publica literariâ optime

* Monita et Praecepta Medica, cap. xi. § 1

optime meritus, pulchre explicavit, a fibris * uveae longitudinalibus, flaccidis et laxis redditis, unde elongantur, et ad pupillae centrum tendunt. Ex eadem cauſa pupilla anguſta in Amauroſi petenda. Hoc ab Oculiſta Gallico, *Saint-Yves*, † obſervatum; hujus autem phaenomeni rationem longe a veritate diſſitam reddidit. Amauroſis a paralyſi nervi optici et cognitu et curatu difficil-

C lima.

* Dr. Whytt's Eſſay, ‡ § 7. p. 129. " Ubi etiam " habetur hiſtoria pulchra faeminae, Amauroſi in ambo- " bus oculis laborantis; oculus dexter omnino coecus " erat; pupilla autem immobilis et contracta ut in lu- " mine leni: pupilla vero ſiniſtra patula, et luci forti ob- " verſa, paulo arctior devenire videbatur. Oculi ſiniſtri " ope tenebrarum luciſque diſcrimina noſſe valebat. O- " culi dextri retina vim percipiendi omnino amiſerat, et " fibrae uveae longitudinales paralyticae redditae fuerant, " unde coecitas integra et arcta pupilla. Oculi autem " alterius retina non omnino ſenſus expers erat, unde lu- " cem a tenebris diſtinguere valebat; et fibrae muſculi " pupillae laxatoris in ſtatu ſano manebant, unde pupil- " la patula. Vid. p. 145.

† *Traité ſur les maladies des yeux*, p. 340.

‡ On the Vital and Involuntary Motions.

lima. Si caput non doleat, aeger teneri habitus ſit, et tremoribus obnoxius; locus adeſt ſuſpicari, nervi optici paralyſin pro morbi cauſa. Cura medicamentis anti-paralyticis tentanda; quorum praecipua ſunt, aromatica, gummi foetida et chalybeata dicta. Sternutamenta etiam fauſtos effectus praeſtant. Veſicatoria inter ſcapulas applicata levamen adferunt. Setones etiam in aptis locis, occipitio vel brachio, inſtituendi. In hoc caſu, operatio haec aliquando cum ſucceſſu inſtituitur: oculus, prope muſculi obliqui ſuperioris vel inferioris inſertionem, limae acie fricetur, ita ut motibus convulſivis agitetur; ſtimulus enim, uti videtur, omnes muſculos ex ſympathia afficit, qui vibrationibus ſuis nervum (quem circundant) agitant et concutiunt; hinc in partem ipſam laeſam agunt, et eoſdem forſan praeſtant effectus ac levis frictio. An percuſſus ex phiala, aurâ electricâ onuſta et ad frontem allata, aliquod boni praeſtare poſſit? Si morbus hiſce auxiliis feliciter depellatur, aegri

vires

vires refocillandae, quod optime fit diaetâ nutrititiâ; exercitium lene, quale equitatio vel levis ambulatio ſuppeditat, dein inſtituendum. Si ſetones in cura adhibeantur, cautela maxima uſurpanda eſt, ut fluxus eorum non temere compeſcatur.

Causa quarta hujus morbi oritur, a vaſorum retinae inflammatione, quae ita intumeſcunt, ut fibrillas nerveas comprimant et inſenſiles reddant; radii enim lucis, quos opportet objectorum imagines ſuper retina depingere, in haecce vaſa diſtenſa incidunt, nullumque effectum edunt. In hoc caſu, flocci et ſpectra ante oculum obvolitare videntur, oculuſque in haemiſphaerio coeleſti foramina nigra videt, ob radios lucis in tot puncta coeca retinae impingentes. Obſervandum autem eſt, haecce ſpectra aliquando oriri a maculis opacis, in cornea vel intra oculum haerentibus, quae, radios lucis intercipiendo, tot defectus in imagine ſuper retina depicta creant. Aliquando etiam puncta

ĉta lucida in aere ſaltantia oculus vidit; quae corpuſculis ſulphureis et viſcoſis in humore aqueo natantibus debentur *. Corpora enim talia vi magna refringente pollent, hinc radios lucis ad retinam unire cogunt. Certius ſignum habetur, ſi dolor acutus et pungens circa oculi fundum ſentiatur, et aeger ſcintillas videat; arteriae enim inflammatae, quando pulſant, retinam premunt, indeque ſcintillae oriuntur. Sic ſi aliquis in loco obſcuro oculum ad naſum convertat, et a cantho minore incipiendo, eum digito premat, ſcintillas et flammam videbit: idem poſt validam ſternutationem, vel vehementem naris emunĉtionem, accidit. Hic, methodus medendi antiphlogiſtica diĉta in uſum revocanda. Phlebotomia liberâ manu inſtituenda; ſanguis e brachio, pedibus, vena jugulari vel arteria temporali, ut unicuique arridet, extrahi poteſt. Cucurbitulae occipitio applicatae a quibuſdam laudantur.

* Med. Eſſ. Vol. iv. Art. xiv.

tur. Medicamenta evacuantia dein exhibenda ſunt, qualia in ſena, manna, ſale Glauberi, extracto Rudii, pilula ex colocynthide et ſimilibus, habemus. Potus tenuis, diluens et attenuans, propinandus; veſicatoria, poſt evacuationes inſtitutas, capiti ante aliquot horas raſo, vi ſtimulante et rarefacienti auxilium praebeant. Si hanc methodum medendi morbus repudiat, Mercurius in auxilium vocandus.

Quum enim corporum vires ſunt ut rectangula velocitatis et ponderis, Mercurius cum ſanguine motus, ob pondus ejus et diviſibilitatem, aptiſſimus eſt ad ſanguinem ſpiſſum et viſcidum, arterias retinae infarcientem, dividendum, vaſa minima permeanda, et obſtructionem tollendam. Catapotia ex calomelane, extracto Rudii et reſina jalapii, confecta cum ſucceſſu uſurpata vidi. Si morbus hiſce medicamentis non cedat, ſalivatio ope Mercurii excitanda. Mercurius parvis et repetitis doſibus ingerendus, intervallis

vallis brevibus interpoſitis. Hanc medendi methodum maxime laudat *Mead*, qui fauſtos ejus effectus ſaepe expertus fuit.

Ex conſulto de Amauroſi, a phrenitide, febre ardenti, apoplexia vel epilepſia, fluxus menſtrui ſuppreſſione, vel aliqua ſolita evacuatione intus detenta, originem ducente loqui omiſi; hiſce enim morbis debellatis, vel evacuatione ſolenni reſtitutâ, omnia in viam naturae et ſalutis redeunt.

F I N I S.